

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 2-A DIN POSTUL MARE

POMENIREA SFÂNTULUI GRIGORIE PALAMA

DUMINICA A 2-A DIN POST

(a Sf. Ier. Grigorie Palama)

**(Vindecarea slăbănogului
din Capernaum)**

(Iisus - Păstorul cel bun)

SF. MC. AGAPIE, PLISIE
ȘI TIMOLAU

Pericopa evanghelică din duminica aceasta (Marcu cap.2, 1-12) ne istorisește o minune săvârșită de Mântuitorul Hristos în Capernaum. Aici a vindecat cu puterea Sa dumnezeiască un paralizat adus în fața Sa de patru semeni de ai săi. Cu iubire milostivă, văzându-i suferința dar și credința lor, Hristos îl vindecă mai întâi la suflet, iertându-i păcatele, iar apoi îl vindecă și la trup, ridicându-l din neputința trupezască în care zăcea.

De asemenea, în duminica a 2-a din Postul Mare se face pomenirea Sfântului Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului (†1359), unul dintre cei mai mari teologi ai Bisericii Ortodoxe din prima jumătate a mileniului trecut, care prin viața, scrierile și învățătura sa, a marcat un capitol important în teologia și spiritualitatea ortodoxă, fiind dascălul unui nou curent de revigorare duhovnicească numit „isihasm”.

Cu privire la această nouă mișcare de înnoire duhovnicească, precizăm că Sfântul Grigorie Palama susținea că prin isihie, adică prin liniștire, prin nevoințe și prin rugăciunea neîncetată a minții coborâtă în inimă, ființa lăuntrică a omului se curăță de patimi, de rătăcire și împrăștiere neroditoare și ajunge să preguste încă din această viață bucurii ale împărăției lui Dumnezeu.

Cu cât înaintează în această luptă de înnoire spre a dobândi comuniunea cu Dumnezeu prin har, omul nevoitor ajunge la vederea luminii dumnezeiești celei necreate, trăind în Hristos și primind în ființa sa revărsarea harului dumnezeiesc cel necreat. De asemenea, asceza, rugăciunea neîncetată „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”, nevoința despătimirii, aducerea cugetării în simțirea inimii, duc la descoperirea prin har a unor taine despre Dumnezeu și lucrările Sale, care nu pot fi cunoscute în mod obișnuit.

Cel care se liniștește în smerenie, tăcere, retragere și rugăciune simte cum îl inundă căldura harului dumnezeiesc, iar cu ochii interiori ai ființei sale primește în dar vederea luminii dumnezeiești celei veșnice și neapuse. Temeiul mișcării isihaste palamite îl constituie taina luminii care s-a arătat pe Tabor la Schimbarea la Față a Mântuitorului, când Slava dumnezeirii a strălucit și peste firea omenească pe care Hristos și-a asumat-o.

Sfântul Grigorie Palama a adâncit învățătura ortodoxă despre energiile divine necreate care izvorăsc din ființa cea nepătrunsă a lui Dumnezeu. Prin

aceste energii necreate, care nu sunt identice cu ființa lui Dumnezeu, care izvorăsc din Ea precum razele din soare, Dumnezeu se arată și se face cunoscut și accesibil creației Sale.

În felul acesta Dumnezeu creează, susține în existență și duce la desăvârșire toate, mântuind și sfințind pe om prin harul Său. Lucrarea acestor energii necreate face posibilă îndumnezeirea omului prin har și desăvârșirea întregii zidiri.

Comuniunea noastră cu Dumnezeu nu se face printr-un har creat, printr-o energie exterioară lui Dumnezeu, cum susținea teologia apuseană, ci ne unim cu Dumnezeu

prin energiile harului Său cel necreat prin care El ni se comunică nouă, ne face „Fii ai Lui” și „Părtași dumnezeieștii firi”.

După ce cunoaște experiența monahilor atoniți, el însuși viețuind o perioadă de timp în Sfântul Munte, Sfântul Grigorie Palama intră în disputele dintre teologia ortodoxă răsăriteană și anumite poziții raționaliste ale teologiei apusene, care încercau să explice doar rațional tainele învățaturii despre Dumnezeu și lucrările Sale, poziții reprezentate de Varlaam de Calabria și de Achindin, care atacau și învățătura isihastă despre vederea luminii dumnezeiești și despre lucrarea rugăciunii minții.

După anul 1338 Sfântul Grigorie Palama scrie două tratate răspunzând acuzațiilor lui Varlaam: „Despre cei ce viețuiesc în sfințenie și isihie” și „Despre lumina cea dumnezeiască”, precum și două lucrări despre Purcederea Sfântului Duh. Lucrarea de bază în apărarea învățaturii isihaste este „Tomul Aghioritic” (1341), care a fost semnat de către principalii reprezentanți ai Mănăstirilor Atonite.

După Sinoadele de la Constantinopol din anii 1341, 1347, 1351, învățătura Sfântului Grigorie Palama a fost aprobată ca fiind ortodoxă, fiind pe linia Sfinților

Părinți. Iar pozițiile apuse au fost calificate drept eretice.

Pe urmă, Sfântul Grigorie ajunge la Tesalonic unde păstorește vreme de 8 ani turma încredințată lui. Trece la Domnul la 13 noiembrie 1359, la vârsta de 63 ani. Patriarhia Ecumenică l-a canonizat în 1368, la 9 ani de la trecerea la Domnul, sub Patriarhul Ecumenic Filotei Kokinos, prieten și susținător al Sfântului Grigorie, care a și semnat Tomosul Sinodal de Canonizare. Prin acesta s-a reconfirmat pentru întreg spațiul ortodox sfințenia vieții și ortodoxia învățaturii isihaste a

Sfântului Grigorie.

Curentul isihast va primi mai târziu o nouă strălucire în Țările Române, prin lucrarea Sfântului Paisie de la Neamț, care a creat o adevărată școală de neo-isihasm românesc, curent cunoscut sub numele de paisianism.

Să ne ajute bunul Dumnezeu ca în această perioadă a Sfântului Post să deprindem practica rugăciunii neîncetate și prin pocăință sinceră să ne unim cu Hristos prin taina Sfintei Împărtășanii, spre înnoirea și sfințirea vieții noastre. Amin! ❖

Părintele Eugen Moraru

Părintele Dinu face apel către enoriașii noștri

Datorită condițiilor impuse de autorități ca urmare a apariției și în țara noastră a îmbolnăvirilor cu Coronavirus (Covid-19), vă înștiințăm că biserica noastră respectă cu strictețe toate hotărârile forurilor superioare bisericești și laice.

Pentru a diminua panica și teama de a nu contacta virusul ucigaș vă aducem la cunoștință pe această cale că în biserica noastră se oficiază Sfânta Liturghia atât duminică cât și în cursul săptămânii. Vă îndemnăm, pe cei care doriți și puteți, să participați la Sfânta Liturghie în cursul săptămânii. Atunci numărul credincioșilor este mai mic și riscul de infectare cu virusul ucigaș este redus la maxim.

Totodată vă anunțăm că biserica noastră și-a luat toate măsurile de prevenire a transmiterii virusului și dezinfectează zilnic interiorul și exteriorul Sfântului Lăcaș. De asemenea, la intrare în biserică există sticlucă cu dezinfectant pentru credincioși.

Vă mulțumim pentru înțelegere și vă așteptăm la Sfânta Liturghie pe fiecare, după cum socotește omul că se află în siguranță.

Îndrumări către parohii și mănăstiri

Cancelaria Sfântului Sinod a transmis joi un document cu mai multe îndrumări adresate parohiilor și mănăstirilor din cuprinsul Patriarhiei Române pentru respectarea unor măsuri de prevenire a îmbolnăvirii cu noul Coronavirus (Covid-19):

1. Afișarea, la intrarea în lăcașul de cult, a recomandărilor Ministerului Sănătății pentru prevenirea îmbolnăvirii cu noul Coronavirus (Covid-19);

2. Consultarea la nivel de unitate de cult, acolo unde este posibil, cu cadre medicale competente, pentru a identifica măsuri de prevenire a răspândirii noului Coronavirus (exemplu: îndrumarea persoanelor suspecte de gripă din rândul celor care vin la biserică către unități medicale; dezinfectarea căilor de acces și aerisirea corespunzătoare a lăcașurilor de cult);

3. Asigurarea unei zone de igienizare a mâinilor, cu produse necesare pentru aceasta (apă, săpun, dezinfectanți etc.), în proximitatea lăcașurilor de cult;

4. Respectarea măsurilor dispuse de autoritățile publice și cooperarea cu acestea, asigurându-se totodată libertatea religioasă a credincioșilor de a participa la viața liturgică a Bisericii și de a primi asistență religioasă, în biserică și la domiciliu;

5. Pentru a evita aglomerarea credincioșilor în spațiul de cult, în timpul

săvârșirii Sfintei Liturghii se vor utiliza difuzoare exterioare sau Sfânta Liturghie se va săvârși în aer liber, lângă lăcașul de cult;

6. Lăcașurile de cult vor fi deschise zilnic credincioșilor pe întreaga perioadă a săptămânii, încât preoții slujitori să poată răspunde tuturor solicitărilor credincioșilor privind Spovedania, Împărtășania și citirea unor rugăciuni. Astfel, se va evita aglome-

rația credincioșilor la slujbele de sâmbătă și duminică;

7. Cu prilejul săvârșirii slujbelor bisericești, înainte de otpust se va citi rugăciunea specială pentru pocăință, pentru oprirea epidemiei actuale, pentru însănătoșirea persoanelor bolnave și pentru întărirea spirituală a cadrelor medicale și a persoanelor care contribuie la prevenirea și combaterea epidemiei. ❖

Rugăciune specială pentru încetarea noii epidemii

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a transmis miercuri, 11 martie 2020, către toate eparhiile din cuprinsul Patriarhiei Române, o rugăciune de rostit în contextul răspândirii virusului COVID-19. Aceasta va fi citită în biserică înainte de Otpustul Slujbei (Sfânta Liturghie sau Vecernie sau Pavcerniță).

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ești bogat în milă și, cu purtarea Ta de grijă cea înțeleaptă, ocârmuiești viața noastră, ascultă rugăciunea noastră, primește pocăința noastră pentru păcate, oprește noua boală molipsitoare (noua epidemie), precum ai încetat pedepsirea poporului Tău în vremea regelui David. Cel ce ești Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, dăruiește însănătoșirea celor cuprinși de boală, ridicându-i grabnic din patul durerii, ca să Te slăvească pe Tine, Mântuitorul cel Milostiv, iar pe cei sănătoși îi ocrotește de orice boală. Binecuvintează, întărește și păzește, Doamne, cu harul Tău, pe toți cei care, cu iubire de oameni și jertfelnicie, îi îngrijesc pe cei bolnavi la casele lor sau în spitale. Îndepărtează toată boala și suferința din popor și ne învață să prețuim viața și sănătatea ca daruri ale Tale. Dăruiește-ne, Dumnezeule, pacea Ta și umple inimile noastre de credință neclintită în ocrotirea Ta, de nădejde în ajutorul Tău și de dragoste față de Tine și de aproapele. Că al Tău este a ne milui și a ne mântui pe noi, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. ❖

CU DUMNEZEU ÎNAINTE!

Suntem în Postul Mare și trebuie să ne ținem cugetul curat și gândul la Dumnezeu. El le îngăduie pe toate. Și dacă acum, în Sfântul Post, s-au întâmplat atâtea anulări de concerte, carnavaluri, distracții și urăciuni publice, trebuie să vedem în asta și pronia divină. Nimic nu se mișcă fără voia lui Dumnezeu, iar noi, creștinii, trebuie să fim curajoși și demni în fața oricărei încercări. Să fim modele pentru semenii noștri - mai preocupați de cele trupești și medicale decât de cele duhovnicești. Să respectăm măsurile de protecție sanitară care s-au luat, dar să nu uităm mai ales de curățenia sufletelor noastre. Dacă mulți am sporit rugăciunea, pentru noi, pentru apropiații noștri sau pentru toți oamenii, prin aceasta facem un lucru bineplăcut lui Dumnezeu. Să ne folosim de cele bune, cu Domnul înainte! (Marian S.)

Puteam să încep acest articol cu multe alte cuvinte pe care în aceste zile le-au rostit, în predici sau articole, episcopi sau preoți din țară sau străinătate. Și totuși, am ales aceste câteva fraze pe care un mirean, un credincios implicat total în viața bisericii noastre, le-a adresat tinerilor. Pentru că aceasta este atitudinea pe care noi, creștinii, trebuie să o avem în aceste vremuri de încercare: cu calm și încredere în bunul Dumnezeu, cu rugăciune pentru toți și cu îmbărbătarea celor mai slabi în credință sau mai fricoși.

Credinciosul nu este panicat. Este realist, acționează cu înțelepciune și este informat, dar Îl cheamă neîncetat pe Domnul în orice face. Căci știe că rugăciunile sale adresate Maicii Domnului și sfinților nu rămân fără răspuns. Creștinul adevărat își încredințează toate temerile sale Domnului, bineștiind că nu o dată, când totul era pierdut pentru el, un strigăt către Maica Domnului sau sfinți l-a scos din disperare. De aceea, mai ales în vremea Marelui Post să înmulțim pocăința și rugăciunea, să ne spovedim și să ne împărtășim cu vrednicie și suflet curat și să facem milostenie.

Despre faptele milei trupești și sufletești vom fi întrebați la Judecata de Apoi. Și să știți că acum, în această criză, vom da măsura milosteniei noastre. Căci mulți în jurul nostru vor avea nevoie de ajutor. Și el va fi de multe feluri. De la a-l ajuta cu cumpărăturile pe un bătrân sau bolnav, până la îmbărbătarea celor mai panicați. Sunt DOAR două exemple. Acum când suntem mai încercați ca niciodată ne vom vădi credința noastră. Căci până acum aveam siguranță și încredere în sistemul social-economic. Aveam drepturi care ne erau garantate: dreptul la sănătate, la apărare, la muncă, la proprietate și multe altele. Acum sistemul se confruntă cu o provocare uriașă și la un moment dat, în acest caz, serviciile medicale vor fi la limita capacității lor de funcționare. Și atunci anumite drepturi nu mai pot fi apărate, satisfăcute decât în alte condiții față de cele obișnuite. Vom fi de multe ori pe

cont propriu, căci sprijinul pe care putem să-l primim de la autoritățile competente va fi minim sau întârziat.

De aceea, este nevoie să fim uniți, să fim maturi, să fim înțelepți și să găsim împreună soluții. Soluții extreme la probleme extreme. Să acționăm cu curaj, să nu ne panicăm, căci Domnul nu îngăduie mai mult decât știe că noi putem duce.

Epidemia nu trece de la sine

Înainte de toate trebuie să fim bine informați. Căci cele mai multe greșeli s-au produs în China, în lume, în Italia și la noi pentru că nu au luat în serios această pandemie. O răceală, o simplă gripă, ce se face atâta isterie? Cineva are un interes. Mulți au interese și vor profita de această epidemie. Dar, până una alta se îmbolnăvesc oamenii cu o viteză din ce în ce mai mare, mor mulți, iar sechelele bolii sunt destul de grave. Și chiar dacă nu toți se îmbolnăvesc, chiar dacă copiii și cei tineri fac forme ușoare, unii sunt chiar asimptomatici, sunt destui care fac forme grave, care atacă mai ales plămânii. Pentru a supraviețui, mulți au nevoie de ventilare mecanică. Procedura medicală nu este tocmai ușoară pentru pacient. În aceste condiții, bătrânii, cei cu probleme serioase cardiace, respiratorii, cu diabet sau cu imunitatea grav compromisă se vor recupera foarte greu, rămânând cu sechele, sau vor muri. Și nu chiar toți sunt bătrâni!

De aceea, este bine să respectăm cu strictețe toate indicațiile care ni se dau. Dacă nu ascultăm, punem în pericol nu atât viața noastră, cât a celor din familia

noastră sau a celorlalți. Și contribuim la răspândirea în mod necontrolat a acestui virus care nu are leac.

Stai acasă!

Un medic italian avertizează țările care nu iau în serios pandemia și oamenii care cred că totul va trece de la sine că răul abia acum urmează. „Asta am făcut noi, în Italia. Economia și-a continuat drumul, am arătat cu degetul spre China și am îndemnat turiștii să continue să călătorească. Iar cei mai mulți dintre noi ne-am spus nouă înșine și reciproc: nu este atât de rău. Suntem tineri, suntem în formă, vom fi bine chiar dacă ne îmbolnăvim. Două luni mai târziu, ne înecăm”, a explicat medicul, citat de Newsweek. Potrivit acestuia, experții în sănătate din Italia trebuie să decidă pe care pacienți să îi salveze, pentru că nu au resurse suficiente.

Singura soluție pentru a trece cu bine peste această perioadă este impunerea unor restricții sociale: fără reuniuni de familie, fără petreceri, fără călătorii și fără evenimente la care se adună mai mult de 20 de oameni.

Medicul atrage atenția, cu un ton destul de acid, asupra faptului că cei care nu au simptome, deși sunt infectați, îi vor îmbolnăvi pe ceilalți. S-au luat măsurile de a se închide școlile și universitățile tocmai pentru ca copiii și tinerii să nu mai fie în colectivitate și să contacteze virusul. Cu indicația de a sta acasă. Dacă nu, efectul va fi contrar. În familie, în societate, ei vor provoca mai multe infectări.

Rugămintea medicului este ca fiecare

om să dea dovadă de responsabilitate, chiar dacă autoritățile din țara lui nu fac asta.

„Nicio călătorie de plăcere sau în scop de afaceri nu merită acest risc. Dacă nu ești obligat să circuli, nu o face! Este epidemiologie de bază. Este ceva extrem - dar, din fericire, nu avem pandemii de o asemenea violență în fiecare an. Deci, stai liniștit până trece!

Rămâi în casă! Nu călători! Nu merită absolut deloc”, sunt recomandările finale ale medicului, scrie Mediafax.

Chinezii au învins această epidemie doar într-un singur fel: întreaga populație a rămas în casă. Pentru că nemaexistând contacte între oameni, fiecare fiind izolat în casa sa, nu s-a mai răspândit virusul. Cei deja infectați au avut timp să se vindece, nemaifiind

purtătorii virusul. Iar cei care s-au mai îmbolnăvit în familii s-au tratat acasă sau au fost duși la spital.

Să sperăm că nu vom ajunge acolo, așa cum au ajuns italienii. E soluția ultimă. Pe care cred că putem – încă – să o evităm dacă limităm drastic toate contactele noastre și respectăm cu mare strictețe regulile de igienă și orice alte indicații ne dau autoritățile. ❖

UMANITATEA ÎNTREAGĂ ARE CEVA DE ÎNVĂȚAT

Probabil că Dumnezeu vrea să ne învețe ceva. Ne-a pus în față această teribilă încercare ca să ne facă să ne venim în fire. Fiecare dintre noi. Lumea o luase razna. Sau chiar dacă nu deraiaseră de la dreapta viațuire și de la morală, trăia uitându-L pe Dumnezeu și crezând că totul ni se cuvine: și sănătate și viață și putere și multe altele.

Astăzi am citit un articol - „În căutare de repere duhovnicești pentru un timp de (mare) încercare” - al Părintelui Răzvan Ionescu de la Paris, părinte pe care și noi l-am avut în biserica noastră în cadrul unei conferințe. Franța are acum aproape 3.700 de infectați cu Covid-19 și 80 de decedați.

Din întreg articolul citez câteva fraze.

❖ „Nimeni nu și-a imaginat cursul evenimentelor. Ne-am trezit în mijlocul lor.

❖ Scriu toate acestea cu încredere în efectivă și fără limite omenesci iubire a lui Dumnezeu pentru noi. Mișcările Lui proniatoare în istorie sunt cel mai adesea purtătoare de o pedagogie care ne depășește la moment, dar se dezvăluie treptat conștiințelor rugătoare spre binele umanității întregi. Teoretizările nu ne ajută cu nimic. Isteriile, și mai puțin. Avem nevoie să deslușim realitatea cu o înțelegere dinspre Dumnezeu, singura lectură întru viață.

❖ În schimb, noi, ceilalți, nu suntem la adăpost. Noi, cei cu viață de adulți, simțindu-ne adesea liberi să ne purtăm de parcă nu am avea de dat socoteală nimănui de mișcările noastre lăuntrice, deși ele arată un impact deseori covârșitor asupra aproapelui, suntem obligați să luăm aminte. Aș spune că primim azi un îndemn generalizat în termeni de uman. Să vedem pe unde mai suntem cu viețile noastre. Da, să fim pregătiți. Umanitatea întreagă are ceva de învățat.

❖ Fragilitatea aceasta pe care o

simțim la nivel mondial ne și responsabilizează. Suntem cu toții tangibili. Nu mai merge cu tupeul încrezător fără limite în tot felul de ideologii, în posibilitățile științelor nedublate de o atitudine de primire și de compătimire privind viața umană, în demiurgism ieftin, în trișat prin corupție. Suntem vulnerabili cu toții, din toate straturile sociale, fără excepție. Și e un firesc să acceptăm că suntem așa.

❖ Cei din Italia sunt în linia întâi. Deja simt dur pe piele proprie ce înseamnă să nu ai slujbe în Postul Mare. Cu proiecție spre Paști, desigur. Va fi teribil să nu te poți apropia de simțirea Sfintei Liturghii. Dar și aici avem mult de învățat. Câtă slujire de proximitate am avut și nu ne-am deplasat să beneficiem de ea ținută deoparte nu de distanța exterioară, cum se întâmplă câteodată în Occident, ci de cea interioară, a nepăsării? Copii răsfățați, avem prilejul acum să ne dăm seama mai bine ce înseamnă acel „acasă

liturgic” pe care constrângerile de carantină ni-l poate îndepărta. Când te privezi de bine realizezi ce însemna în realitate.

❖ Probabil că vârful epidemiei va veni în următoarele câteva săptămâni. Cu un oarecare decalaj între țările europene. Simțirea liturgică de duminica trecută m-a învățat că Domnul ne vrea inimoși. Am slujit cu sete, cu entuziasm, cu bucurie. Mărturia de ajutor care ar putea veni dinspre sfinți ai Bisericii precum Nichifor cel lepros, chiar și îmbolnăviți fiind, ne spune că Domnul ne vrea credincioși. Frica este inevitabilă, dar încredințarea noastră în Dumnezeu o poate copleși. ”

Noi credincioșii avem Biserica alături de noi și asta ne dă cea mai mare siguranță. În acest post vom trăi la intensitate maximă viața duhovnicească știind că postul, rugăciunea, slujbele ne pun mai repede în fața și grija lui Dumnezeu. Și poate vom avea mai multă grijă unii de alții. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 15-22 MARTIE 2020

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 15.03	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 2-a din Post (a Sf. Ier. Grigorie Palama) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 18.03	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Liturghia darurilor mai înainte sfințite Sf. Maslu
Vineri 20.03	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Liturghia darurilor mai înainte sfințite Slujba Pavcerniței, Acatist
Sâmbătă 21.03	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți cu citirea sărindarelor Vecernie
Duminică 22.03	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 3-a din Post (a Sfintei Cruci) - Utrenia, Sfânta Liturghie